

ZNAČAJ TEHNIČKOG OBRAZOVANJA ZA RAZVOJ TEHNIČKE STRUKE U SREDNJOJ ŠKOLI

Milomir Mijatović¹, Mitar Lutovac²

Rezime: U radu je opisan značaj tehničkog obrazovanja u srednjim stručnim školama. Od tehničke pismenosti zavisi i napredak jednog društva, jer se u okviru ovog predmeta izučavaju neprekidne promene u tehnici. Pored toga, pojava računara i sve veća primena u svim sferama rada, zahteva da se vrši neprekidna izmena sadržaja ovog predmeta.

Ključne reči: tehničko obrazovanje, srednja škola, računari.

THE IMPORTANCE OF TECHNICAL EDUCATION FOR PROFESSIONAL TECHNICAL HIGH SCHOOL DEVELOPMENT

Summary: In this paper is describe importance of technical education in high professional schools. The development of any society depends of technical education, because pupils study all changes in technics. When comuter was discover, they are used everywhere so, the cirriculum of this subjects is often changing.

Key words: technical education, high school, computers.

1. UVOD

Poslednjih godina srednje stručno obrazovanje je predmet mnogih proučavanja, analiza i promena, na to su svakako uticali novi prodori informacione tehnike i tehnologije.

Analitičari su osnovni akcenat stavili na uspostavljanju takvog obrazovanja i osposobljavanja učenika u kome bi oni sticali veštine, znanja i kompetencije koje će im omogućiti bolje i fleksibilnije prilagođavanje novim uslovima rada, novim vrstama poslova i različitim okolnostima u kojima se odvija.

Stručni aspekt ciljeva srednjeg stručnog obrazovanja obuhvata stručnu pripremu učenika i njihovo osposobljavanje za svet rada . To je jedan od ključnih zahteva koji se postavlja pred srednje obrazovanje i on je u direktnoj vezi sa potrebama društva, elementima koji spadaju u oblast privrede svake zemlje. Stručni aspekt ciljeva obrazovanja ostvaruje se u okviru tehničkog i stručnog obrazovanja, kao cilj obrazovanja u odgovarajućim tipovima srednjih škola.

¹ Mr Milomir Mijatović, prof. Tehnička škola Trstenik, E-mail: tehskola@tehnikum.co.yu

² Mitar Lutovac, Elektro-mašinska škola, Tivat, E-mail: gsm@cg.yu

2. SREDNJE STRUČNO OBRAZOVANJE

Savremene tendencije razvoja zemalja tržišne privrede pokazale su da se obrazovanje i stvaranje ljudskih resursa, kada je reč novim tehnologijama, nalaze u vrhu prioriteta nacionalnih strategija socijalnog, ekonomskog i tehnološkog napretka. Savremeni tehnološki procesi polaze i baziraju se na visokoobrazovanoj populaciji koja je u stanju da koristi svu raspoloživu tehnologiju. Razvijena društva teže ka stvaranju "društva znanja". Znanjem se sve više ostvaruju efekti kreativnosti. Imajući u vidu da se efekti obrazovanja ne odražavaju samo na pojedince, već i na društvo u celini, može se reći da znanje postaje osnovni razvojni faktor. Samim tim, ulaganja u obrazovanje dobijaju karakter ulaganja u ljudski kapital.

Mnogostruke veze obrazovanja sa okruženjem trebalo bi kratkoročno i dugoročno posmatrati.

Kratkoročno, obrazovanje treba da elastično reaguje na signale sa tržišta rada.

Na dugi rok, obrazovanje treba da bude integralni i aktivni deo razvojne strategije zemlje. Da bi jedan obrazovni sistem bio dobar, neophodno je da bude kompatibilan sa odabranom razvojnom strategijom i da je u stanju da brzo odgovori na kretanja na tržištu rada. To znači da, u slučaju kada je razvojna strategija pogrešna ili ako tržište rada emituje lažne signale, sistem obrazovanja ne može biti efikasan. Da bi se izbegle ovakve greške, neophodno je usaglasiti strategije razvoja obrazovanja sa planiranim društvenim i privrednim kretanjima. Prestrukturiranje privrede ka uslužnim delatnostima uz razvoj i ostalih segmenata posebno industrije i poljoprivrede, mora da uvažava i politika razvoja obrazovanja.

Razvojnoj strategiji, koja počiva na otvorenoj integracijski opredeljenoj tržišnoj privredi čije jezgro čine mala i srednja izvozno orijentisana preduzeća, a privatna svojina temeljni oblik svojine i koja je okrenuta modernim tehnologijama i brzom razvoju usluga, odgovara razvoj fleksibilnog tržišta rada. Tome mora da prethodi i odgovarajuća strategija razvoja obrazovanja i saobražavanje ukupnog obrazovnog sistema tim potrebama. Zato bi i osnovni cilj razvoja obrazovanja u Srbiji morao biti da ono zaista postane bitan činilac ekonomskog i društvenog razvoja i faktor unapređenja modernih društvenih i ekonomskih odnosa. Visoko kvalitetno stručno obrazovanje treba da stvara kadrove koji su sposobni da se brzo uključe u svet rada.

3. ZNAČAJ TEHNIČKOG OBRAZOVANJA U SREDNJOJ ŠKOLI

Mlada generacija koja danas stiče tehničko obrazovanje ulazi u svet koji doživljava promene u svim svojim sferama - ekonomiji, kulturi, politici, nauci, tehnologiji, društvenim odnosima. U tim promenama tehničko obrazovanje dobija jednu od ključnih uloga - postaje faktor jedinstva i integracija u svim segmentima obrazovanja na nivou srednjeg stručnog obrazovanja. To je posebno vidljivo unutar procesa novih tehnologija. Posledica ovog procesa su ekonomske i tehnološke promene koje direktno uslavljavaju promene unutar obrazovanja. Promene u sferi tehnologije i ekonomije su velike, brze i, pre svega, vođene znanjem. Da bi odgovorilo na te nove zahteve tehničko obrazovanje treba da pruži:

- potrebno teorijsko znanje kako bi se omogućilo sticanje stručnih (profesionalnih) veština s obzirom na tehnološke promene u procesu rada;
- široke kompetencije koje su potrebne u savremenoj proizvodnji i u sferi usluga i to ne samo za trenutnu proizvodnju već za kontinuirano doživotno osposobljavanje i učenje radnika.

- takvo srednje tehničko obrazovanje, koje će podržavati samozapošljavanje i jačati produktivnost.

Dok opšte tehničko obrazovanje obezbeđuje osnovu i fleksibilnost za sticanje veština za nove poslove, sistem osposobljavanja doprinosi povećanju kvaliteta i efikasnosti posebno u razvoju proizvodnje. U tome je posebno značajno osposobljavanje za korišćenje novih tehnologija.

Prihvatanje međunarodnih standarda bitno će uticati i na način i organizaciju nastave u stručnim školama, ali i na ostvarivanje nastave i osposobljavanju mladih za pojedina zanimanja.

Standardizaciju zanimanja i stručnog usavršavanja prema evropskim modelima treba početi već sada.

Da bi tehničko obrazovanje moglo da odgovori izazovu vremena koje dolazi mora pretrpeti bitnu promenu programskih sadržaja i načina realizacije nastave u svim nastavnim predmetima koji su deo tehničkog obrazovanja u srednjoj školi.

Mora se konstatovati da je od svih društvenih svera najveći napredak postignut je u tehnici.

4. ZAKLJUČAK

Na osnovu svega iznetog tehničko obrazovanje kao interdisciplinarna oblast obrazovnog procesa mora biti više nego do sada zastupljeno u obrazovnom procesu u okviru svih obrazovnih profila srednjeg obrazovanja.

Obzirom na primenu računara u svim oblastima rada i mnogobrojne tehnike, čije rukovanje zahteva određeni nivo tehničkog obrazovanja. Nameće se zaključak da Tehničko obrazovanje ne samo u stručnoj školi već i u svim srednjim školama mora da zauzme značajno mesto u obrazovnom procesu.

5. LITERATURA

- [1] Strategija razvoja srednjeg stručnog obrazovanja, Beograd 2002.g.
- [2] Poltehničko obrazovanje, Grupa autora Beograd, 1998g.
- [3] Primena tehničkog obrazovanja u praksi, Grupa autora, Beograd, 1995.g.